

ситуация требует от Брюсселя обдуманной и согласованной стратегии в отношении этих стран. Успешное сотрудничество с восточными соседями является наилучшей гарантией широко понимаемой долговременной безопасности стран-членов ЕС.

ОСВОБОЖДЕНИЕ БЕЛАРУСИ (ОСЕНЬ-ЗИМА 1943 Г. И ЛЕТО 1944 Г.)

В.А. Разумов

Научный руководитель – к.и.н., доцент **В.К. Киселев**
Белорусский национальный технический университет

Цель: изучение истории Беларуси времен Великой Отечественной войны, воссоздание общей картины событий освобождения республики от немецко-фашистских захватчиков.

В докладе рассмотрены основные этапы освобождения Республики Беларусь от немецко-фашистских захватчиков во время Великой Отечественной войны 1941-1945 гг. :

1) Начало освобождения Беларуси: военная и политическая обстановка накануне Операции «Багратион», начало боевых действий; борьба с захватчиками на оккупированной территории (партизанское движение в 1943-1944 г.г.)

2) Завершающий этап освобождения Беларуси. Операция «Багратион»:

- а) Подготовка к операции;
- б) Начало операции;
- в) Освобождение Минска;
- г) Ликвидация Минского «котла»;
- д) Последние дни оккупации.

Также изучено военное и политическое значение операции «Багратион», ее роль в дальнейшем ходе второй мировой войны. Рассмотрен вклад населения оккупированной территории в освобождение Республики.

Литература

1. "Гісторыя Беларускай ССР", т. 2.
2. Журнал "Неман". 1995 г.
3. "История Белоруссии".
4. Новая и новейшая история. 1997 г. № 1.

ЯЗЫЧНИЦТВА НА ТЭРЫТОРЫІ БЕЛАРУСІ

К.С. Таболіна

Навуковы кіраўнік – к.гіст.н., дацент **С.Ю. Ліўшыц**
Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт

Мэта работы: з дапамогай навуковай літаратуры высветліць гістарычны і культурны шлях язычніцтва на тэрыторыі Беларусі і яго ролю ў жыцці тагачасных людзей.

1. Язычніцтва, яго характарыстыка. Пантэон багоў. Беларускі нацыянальны каляндар.

Язычніцтва ці паганства – надзвычай шматслойная і разгалінаваная рэлігія, якая ўключае ў сябе разнастайныя рэлігійныя ўяўленні (анімізм, фетышызм, татэмізм і іншыя). У славян існавала дакладна выпрацаваная сістэма рэлігійных вераванняў і пантэон багоў. Так як дабрабыт сям’і залежыў у першую чаргу ад ураджаю, беларускі нацыянальны каляндар меў аграрна-магічны характар.

2. “Хрышчэнне Русі”. Барацьба адэптаў двух рэлігій. З’яўленне “дваяверства”.

Пасля прыняцця хрысціянства ў краіне назіраліся два працэсы:

- знішчэнне носьбітаў язычніцтва;
- змешванне паганскіх і хрысціянскіх звычаяў і свят.

На Беларусі хрысціянства рапаўсюджвалася вельмі марудна. Каб укараніцца на нашых

землях, царква вымушана была прытасоўвацца да мясцовых умоў і традыцый. Але нягледзячы на гэта, многія людзі пасля хрышчэння працягвалі пакланяцца паганскім ідалам.

ВАЕННАЯ КАР'ЕРА К. ЕЗАВІТАВА

С.М. Раўнейка

Навуковы кіраўнік – д.гіст.н., прафесар *У.М. Міхнюк*

Брэсцкі дзяржаўны ўніверсітэт імя А.С. Пушкіна

1. У апошнія гады назіраецца тэндэнцыя вяртання забытых імёнаў у гісторыю, высьвятленне спрэчных і малавядомых фактаў з іх жыцця. У сувязі з гэтым айчынным навукоўцы звярнулі сваю увагу на такую постаць у беларускай гісторыі як Канстанцін Езавітаў (1893-1946 гг.) – актыўны дзеяч беларускага нацыянальна-дзяржаўнага адраджэння, першы беларускі генерал.

2. Мэта даследавання – рэканструкцыя ваеннай кар'еры генерала К. Езавітава. Метадалагічная аснова яго правядзення – першакрыніцы (архіўныя матэрыялы). Пры даследаванні праблемы аўтар зыходзіла з прынцыпаў гістарызма, аб'ектыўнасці і навуковасці. Работа праводзілася з прымяненнем агульнанавуковых і спецыяльных гістарычных метадаў.

3. К. Езавітаў з 1 лютага 1916 г. быў залічаны юнкерам у Паўлаўскае ваеннае вучылішча. З 1 лютага па 1 чэрвеня 1916 г. ён скончыў паскораны 4-месячны курс навучання, зрабіўшы за гэты час імкліваю ваенную кар'еру: 28 красавіка ён атрымаў чын малодшага партупей-юнкера, 5 мая – старшага партупей-юнкера, 12 мая – фельдфебеля, і, нарэшце, 1 чэрвеня быў ўзведзены ў чын прапаршчыка з залічэннем па армейскай пяхоце.

4. Пры заканчэнні вучобы 7 чэрвеня 1916 г. згодна з тэлеграмай Галоўнага Упраўлення Вайсковых навучальных устаноў ад 31 мая 1916 г. К. Езавітаў быў прыкамандзіраваны да Паўлаўскага ваеннага вучылішча малодшым афіцэрам у 5-ю часовую роту.

5. 22 красавіка 1917 г. па яго асабістаму рапарту К. Езавітаў быў накіраваны на фронт у 151-ы пяхотны Пяцігорскі полк. Згодна з састаўленым у лістападзе 1917 г. наградным лістом падпаручыка армейскай пяхоты К. Езавітава і спісам афіцэраў 151-га пяхотнага Пяцігорскага палка ад 15 верасня 1917 г., ён з'яўляўся палкавым ад'ютантам палка. З награднога ліста вынікае, што К. Езавітаў служыў у чыне падпаручыка з 8 лютага 1917 г. 25 красавіка 1917 г. ён прыбыў на ўкамплектаванне палка, і з гэтага часу па лістапад 1917 г. бесперапынна знаходзіўся ў страі. У палку вайсковая кар'ера К. Езавітава прасоўвалася даволі шпарка. Пачаўшы яе з падпаручыка, ён хутка стаў камандзірам роты (21 мая 1917 г.), 7 ліпеня быў прызначаны часова выконваючым абавязкі палкавога ад'ютанта, праз 2 дні прыняў становішча, а 23 ліпеня быў зацверджаны на пасаду палкавога ад'ютанта. На падставе загада галоўнакамандуючага арміямі Паўночнага фронту ад 9 верасня 1916 г. К. Езавітаў быў удастоены ордэна Святога Станіслава III ступені. 10 кастрычніка 1917 г. ён быў прызначаны часова камандуючым маршавым батальёнам палка. Загадам па арміі і флоту ад 12 кастрычніка 1917 г. К. Езавітаў быў узведзены ў чын паручыка. 25 кастрычніка 1917 г. ён быў прадстаўлены ў штабс-капітаны.

6. 21 лютага 1918 г. беларускі ўрад, адзначаючы выдатныя здольнасці і заслугі К. Езавітава, узвёў яго ў чын капітана. Гэтым жа днём датуюцца загады па ўзвядзенню яго ў чын падпалкоўніка (за кіраванне вайсковым аддзелам БЦВР і падрыхтоўку беларускіх вайсковых фарміраванняў) і палкоўніка (за арганізацыю захопу ўлады ў Мінску і кіраванне камендатурай).

7. За заслугі перад урадам БНР дэкрэтам ад 19 снежня у 1919 г. К. Езавітаў быў уведзены ў чын генерал-маёра. Гэта званне было падцверджана загадам народнага міністра нацыянальнай абароны БНР Я. Ладнава ад 8 студзеня 1920 г., загадам па Міністэрстве нацыянальнай абароны БНР ад 24 лютага 1920 г. і пастанаўленнем Рады БНР ад 17 мая 1920 г.

8. Заслугі К. Езавітава на пасадзе кіраўніка Галоўнага ваеннага Упраўлення БЦР былі адзначаны дыпламам аб прысваенні яму звання палкоўніка (выдан БЦР 29 чэрвеня 1944 г.), дыпламам аб прысваенні звання генерал-маёра (рашэнне БЦР у Берліне ад 22 студзеня 1945 г.), прыказам Савета міністраў БНР ад 17 мая 1945 г. № 195 аб прысваенні звання генерал-маёра.

9. К. Езавітаў выдзяляўся ў армейскім асяроддзі асаблівымі здольнасцямі, адукаванасцю,